

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. tammikuuta 2022
(OR. en)

5339/22

ECOFIN 40
UEM 12
SOC 24
EMPL 20

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 5078/22

Asia: Varoitusmekanismia koskeva kertomus 2022
– Neuvoston 18. tammikuuta 2022 antamat päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston 3843. istunnossaan 18. tammikuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät varoitusmekanismia koskevasta kertomuksesta 2022.

VAROITUSMEKANISMIA KOSKEVA KERTOMUS 2022

– Ecofin-neuvoston päätelmät –

Neuvosto (Ecofin)

1. TOTEAA, että EU:n talous on elpymässä taantumasta, joka syntyi vuoden 2020 alussa covid-19:n seurauksena. Talousnäkymät ovat kuitenkin edelleen erittäin epävarmat, kun otetaan huomioon tartuntojen määrän jyrkkä kasvu viime aikoina. PANEE MERKILLE, että talouden uudelleenavautuminen on lisännyt huomattavasti kysyntää, mutta tarjonnan pullonkaulat rajoittavat tällä hetkellä toimeliaisuutta. TOTEAA, että pandemia suurensi makrotaloudellisia riskejä, kasvatti eroja talouden suorituskyvyssä ja lisäsi eriarvoisuutta niin EU:n ja euroalueen maiden sisällä kuin niiden välillä.
2. KOROSTAA, että makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn täytäntöönpanoa on jatkettava, ja ON TYYTYVÄINEN vuodeksi 2022 laadittuun varoitussmekanismia koskevaan kertomukseen, jolla käynnistetään 11. vuotuinen makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely. PAINOTTAA, että on tärkeää havaita, estää ja korjata hyvissä ajoin epätasapainoja, jotka haittaavat jäsenvaltioiden talouksien, talous- ja rahaliiton tai koko Euroopan unionin talouden moitteetonta toimintaa.
3. ON YLEISESTI YHTÄ MIELTÄ varoitussmekanismia koskevan kertomuksen sisältämästä arvioinnista, joka koskee makrotalouden epätasapainojen kehittymistä EU:ssa ja euroalueella sekä kehittymässä olevia riskejä. PANEE MERKILLE, että vuoden 2020 jyrkkä taantuma keskeytti suureen yksityiseen, julkiseen ja ulkomaiseen velkaan liittyvien makrotalouden epätasapainojen korjaamisen. Lisäksi laajamittainen julkinen ja yksityinen lainanotto, jonka tarkoituksena oli työpaikkojen ja tuotantokapasiteetin säilyttäminen sekä perheiden ja yritysten suojaaminen pandemian vaikutuksilta, lisäsi entisestään julkisen ja yksityisen sektorin velkaa. Velkasuhteet ovat viime aikoina vakautuneet tai alkaneet laskea useimmissa EU-maissa viime vuoden huomattavan kasvun jälkeen. Tämä johtuu talouden merkittävästä elpymisestä ja kotitalouksien ja yritysten säästöjen kasvusta pandemian aikana. TOTEAA, että julkisen ja yksityisen sektorin omaisuuserien laadun heikkeneminen voi vaikuttaa sellaisten rahoituslaitosten taseisiin, joiden kannattavuus on useimmissa jäsenvaltioissa edelleen heikko.

4. PANEE MERKILLE, että pandemia on vaikuttanut tilapäisesti maksutaseeseen, mutta se ei pohjimmiltaan ole muuttanut vaihtotaseen kehitystä. OTTAA HUOMIOON, että euroalueen vaihtotase supistui tilapäisesti vuonna 2020 mutta on sittemmin kasvanut voimakkaasti ja näyttää palaavan aiemmalle vuoden 2021 tasolle. TOTEAA, että koko euroalueella on edelleen suuri vaihtotaseen ylijäämä, mikä viittaa siihen, että kysyntää on mahdollista pitää yllä. PANEE MERKILLE, että vaihtotaseen ylijäämät ovat edelleen suuria joissakin jäsenvaltioissa ja maksutase on tilapäisesti heikentynyt jäsenvaltioissa, joissa rajat ylittävä matkailu on merkittävämpää, mutta merkkejä tilanteen korjaantumisesta on nähtävissä, myös joissakin jäsenvaltioissa, joilla on suuri negatiivinen ulkomainen nettovarallisuusasema.
5. PANEE MERKILLE, että asuntomarkkinoiden dynaamisuus on kasvanut edelleen kriisin myötä ja että asuntojen hintojen yliarvostuksen riski kasvaa, mikä lisää huolta erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joissa kotitalouksien velka on suuri. TOTEAA, että kustannuskilpailukykyyn kohdistuvat paineet voivat kasvaa voimakkaasti elpymisen myötä, kun otetaan huomioon tietynasteinen työvoimapula ja energian hintojen tämänhetkinen nousu, erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joihin kriisi on vaikuttanut vähemmän.
6. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE varoituskoneismia koskevassa kertomuksessa esitetyn korkealaatuksen analyysin ja ON TYYTYVÄINEN siihen, että komissio jatkaa jäsenvaltioita kuullen kehitettyjen analyttisten välineiden käyttöä. On TYYTYVÄINEN siihen, että kertomukseen sisältyy edelleen ennakoiva arviointi kriisin mahdollisista vaikutuksista makrotalouden vakauteen ja makrotalouden olemassa olevan epätasapainon kehittymiseen. Tämä on erityisen tärkeää, kun otetaan huomioon covid-19-kriisin kokonaisvaikutukseen liittyvä huomattava epävarmuus. PALAUTTAA MIELEEN, että talouksien kehittymiseen liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta, ja KOROSTAA, että epätasapainoa koskevien johtopäätösten tekeminen ennusteiden perusteella edellyttää varovaisuutta.

7. PANEE MERKILLE komission aikomuksen laatia perusteellisia tarkasteluja niiden 12 jäsenvaltion osalta, joissa neuvosto on vuoden 2021 menettelyssä havainnut epätasapainoja tai liiallisia epätasapainoja. TOTEAA, että vuoden 2022 perusteellisissa tarkasteluissa arvioidaan, miten epätasapainot ovat kehittyneet, analysoidaan niiden vakavuutta ja muuttumista sekä jäsenvaltioiden toteuttamia politiikkatoimia. Tarkoituksena on päivittää nykyisiä arvioita ja arvioida mahdollisia jäljellä olevia toimenpidetarpeita. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että riskejä on seurattava tiiviisti myös eräissä muissa jäsenvaltioissa, joiden osalta perusteellisia tarkasteluja ei tässä vaiheessa pidetä perusteltuina. Tämä koskee erityisesti asuntojen hintojen voimakasta nousua, joissain tapauksissa yhdistettynä yksityisen velan kasvuun, kustannuskilpailukyvyn eroihin sekä julkisen talouden rahoitusaseman ja ulkoisen tasapainon väliseen vuorovaikutukseen.
8. KOROSTAA, että makrotalouden epätasapainojen ehkäiseminen ja korjaaminen on edelleen olennaisen tärkeää. MUISTUTTAA, että makrotalouden epätasapainojen ehkäiseminen ja korjaaminen parantaa jäsenvaltioiden kykyä reagoida häiriöihin ja tukee talouden lähentymistä ja että epätasapainojen vähentyminen tuottaa myönteisiä heijastusvaikutuksia koko euroalueella ja kaikissa EU-maissa.
9. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että elpymis- ja palautumistukiväline tarjoaa EU:lle mahdollisuuden tukea elpymistä ja selviytyä kriisistä vahvana ja palautumiskykyisenä. TOTEAA, että elpymis- ja palautumissuunnitelmien oikea-aikainen, täysimääräinen ja tuloksellinen täytäntöönpano voi tukea epätasapainojen vähentymistä ja lieventää makrotaloudellisia riskejä. KEHOTTA varmistamaan asianmukaiset politiikkatoimet epätasapainojen korjaamiseksi ja tuottavuuden, kasvupotentiaalin ja EU:n talouden kilpailukyvyn lisäämiseksi.
10. PALAUTTAA MIELEEN, että neuvosto keskustelee makrotalouden epätasapainoa koskevaa menettelyä käsittelevästä lainsäädännöstä osana EU:n talouden ohjausjärjestelmän tarkistamista.